

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплата се полаже у напред, и то најмање за пола године код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлештва, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Његово Величанство Краљ Петар I, благоволео је, на предлог Министра Унутрашњих Дела, одликовати:

Ордеиом Светог Саве ПЕТОГ СТЕПЕНА:

Сретена Јовановића, начелника среза студеничког, и

Д-р Властимира Пантелића, лекара среза студеничког.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 16. септембра 1911. године у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I, благоволео је, на предлог Министра Унутрашњих Дела, поставити:

за члана друге класе управе вароши Београда Марка Новаковића, комесара железничке полиције у Београду, у рангу начелника среског друге класе;

за начелника друге класе среза ваљевског Косту Стојановића, начелника исте класе среза подгорског, по молби;

за начелника друге класе среза нишког Душана Јеремића, начелника исте класе среза бањског, по службеној потреби;

за начелника друге класе среза кључког Велимира Кузмановића, начелника исте класе среза брзопаланачког, по службеној потреби;

за начелника треће класе среза орашког Косту Ђорђевића, вршиоца дужности члана управе вароши Београда, у рангу начелника среског треће класе, по службеној потреби;

за начелника треће класе среза посавског, округа ваљевског, Војислава Анђелковића, начелника исте класе среза орашког, по службеној потреби;

за начелника треће класе среза бањског Јована М. Илића, секретара исте класе начелства округа топличког, по службеној потреби;

за начелника треће класе среза брзопаланачког Драгомира Јовановића, начелника исте класе среза кључког, по службеној потреби;

за начелника треће класе среза подгорског Вељка Јовичића, полициског писара прве класе среза рачанског;

за секретара прве класе начелства округа топличког Данила Драгашевића, секретара исте класе начелства округа врањског, по службеној потреби;

за секретара прве класе начелства округа ваљевског Андреју Станковића, начелника исте класе среза ваљевског, по службеној потреби;

за секретара друге класе начелства округа београдског Михаила Гудовића, секретара исте класе начелства округа ваљевског, по службеној потреби;

за секретара треће класе начелства округа врањског Николу Ђуричића, начелника исте класе среза посавског, округа ваљевског, по службеној потреби;

за комесара железничке полиције у Нишу, у рангу начелника среског прве класе, Анту Иванковића; комесара железничке полиције у Пироту, у рангу начелника среског исте класе, по службеној потреби, по без права на накнаду путних и селидбених трошкова;

за комесара железничке полиције у Пироту, у рангу начелника среског друге класе, Д-р. Душана Ђ. Миловановића, секретара исте класе начелства округа београдског, по службеној потреби; и

за комесара железничке полиције у Београду, у рангу начелника среског треће класе, Милана Ф. Александрића, комесара железничке полиције у Нишу, у рангу начелника среског исте класе, по службеној потреби.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 26. септембра 1911. године у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I, благоволео је, на предлог Министра Унутрашњих Дела, поставити:

за полициског писара прве класе начелства округа тимочког Петра Иванковића, полициског писара исте класе среза бољевачког, по службеној потреби;

за полициског писара прве класе среза беличког Драгољуба Кошутића, полициског писара исте класе среза бањског, по службеној потреби;

за полициског писара прве класе среза брзопаланачког Лазара Тршића, полициског писара исте класе среза рамског, по службеној потреби;

за полициског писара прве класе начелства округа нишког Мирка Гавриловића, полициског писара исте класе среза прокупачког, по службеној потреби;

за полициског писара прве класе среза брзопаланачког Лазара Тршића, полициског писара исте класе среза рамског, по службеној потреби;

за полициског писара прве класе начелства округа нишког Мирка Гавриловића, полициског писара исте класе среза прокупачког, по службеној потреби;

за полициског писара прве класе среза неготинског Јована Симића, полициског писара исте класе среза бољевачког, по молби;

за полициског писара прве класе среза параћинског Јању Константиновића, судског писара у оставци;

за полициског писара друге класе среза јасеничког, округа крагујевачког, Радослава У. Шљивића, полициског писара исте класе среза беличког, по службеној потреби;

за полициског писара друге класе среза копаоничког Александра Југовића, полициског писара исте класе среза трстеничког, по службеној потреби;

за полициског писара друге класе среза бољевачког Добривоја Трифунца, полициског писара исте класе среза кључког, по службеној потреби;

за полициског писара друге класе среза кључког Лазара Петковића, полициског писара исте класе среза неготинског, по службеној потреби

за полициског писара треће класе среза рамског Петра М. Јовановића, полициског писара исте класе среза копаоничког, по молби;

за полициског писара треће класе среза прокупачког Радивоја Мирковића, полициског писара исте класе начелства округа нишког, по службеној потреби;

за полициског писара треће класе среза бољевачког Живојина Поповића, полициског писара исте класе начелства округа тимочког, по службеној потреби;

за полициског писара треће класе среза трстеничког Петра Ђ. Јовановића, полициског писара исте класе среза брзопаланачког, по службеној потреби;

за полициског писара треће класе среза бањског Миливоја М. Миљковића, апсолвираног правника;

за полицијског писара треће класе среза рачанског Стевана Пауновића, практиканта начелства округа нишког; и

за полицијског писара треће класе среза златиборског Стевана Милићевића, практиканта среза ресавског.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 26. септембра 1911. године, у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Петра I, на предлог Министра Унутрашњих Дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је:

да се Милосав Тешић, полицијски писара треће класе среза белопаљачког, на основу § 76. закона о чиновницима грађанског реда, отпусти из државне службе.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела 26. септембра 1911. год., у Београду.

РАСПИС

Свима окружним начелствима, Управи града Београда и Суду општине града Београда.

Пошто је у Угарској, а у местима: Оршави, Дубову и Љуткову и Турском Бечеју званичним извештајима утврђено постојање колере, то на основу члана 7. Париске конвенције и члана 1., 3., 4. и 33. закона о уређењу санитарске струке оглашавам напред побројана места као заражена колером.

Према путницима, њиховом пртљагу и роби из тих места примениће се од данас све мере објављене у „Упутствима за сузбијање колере“ од 10. септембра 1910. г. СБр. 10081.

Препоручује се грађанству и путницима да ову наредбу приме знању, а властима и санит. полицијском особљу препоручује се брижљива и строга примена наредба, имајући у виду потребну предисретљивост у служби.

СБр. 12165.

25. септембра 1911. год.
у Београду.

Министар
унутрашњих дела,

М. Н. Трифковић с. р.

СТРУЧНИ ДЕО

АУСТРИЈСКИ УХОДА МЛИНАРИЋ

листак из АУСТРИЈСКЕ ШПИЛУНАЖЕ из 1807. и 1808. године

(НАСТАВАК)

Скоро у исто време када је дворска бечка канцеларија одредила Млинарића

да уходи руску војску у Влашкој, одредио је и руски министар иностраних дела, барон Б. Будберг, маркиза Паулучија, родом Талијана, са заповешћу да отиде у Далмацију и да се што боље извести о стању француске војске у Далмацији, да види да ли се не би како могла створити преко Србије и Босне веза између руске војске у Влашкој и руске поморске војске, која се налазила у Котору и на Јонским Острвима. У исто време Будберг је дао нарочито писмо Паулучију за Кара-Ђорђа.

Маркиз Паулучи, пошто је прибавио потребне податке о француској војсци, крене са из Трста и дође у Земун с намером да пређе у Београд, али га аустријски пуковник и командант места у Земуну задржи говорећи му да његов пасош не гласи за Србију већ за Влашку. Како тако успео је Паулучи да пређе у Београд¹⁾ Али тек у Београду наишао је на сметње и незгоде.

Прешавши у Београд 18 јуна примио га је Младен Миловановић као командант места са оним поштовањем, које се одаје изасланику пријатељске државе. Али у то стигну неки трговци из Земуна и, нема сумње, по упутима земунског команданта, кажу Младену, како је Паулучи француски агент и варалица. Пошто Паулучи није знао руски, и врло рђаво немачки, већ само талијански и француски, није се могао ни на који начин споразумети са Младеном, то овај посумња да је Паулучи заиста изасланик Будбергов и почне се према њему понашати оштро и непријатељски, а нарочито кад му на питање и земунски командант представи Паулучија као варалицу. И да није било секретара саветског Михаила Грујовића, који је уједно и секретар Младенов, можда би Паулучи врло зло прошао. Његов је положај постао још гори кад је 20 јуна прешао из Земуна у Београд Милош Урошевић, земунски трговац, који је био један од главних услалачких лифераната, али уједно и поверљив аустријски човек, који је извештавао петроварадинску команду о свему, шта се мислило и ратило како у Београду тако и у Србији. Утицајем Милошевићем Младен није бацао Паулучија у Небојшу Кулу као француског агента. Најпосле једва је Паулучи успео да убеди Младена да га пошаље Кара-Ђорђу, коме је носио писмо од руског министра иностраних дела.

Паулучи је био повереник руског министарства иностраних дела, носио је поверљиве заповести Карађорђу за српски народ, али због незнања језика десило се да су му били тумачи људи који су били у служби аустријских власти, који су могли сазнати баш оно, што је требало да остане тајна за аустријску дипломатију. Не само то, већ су прилике донеле, да се и агент аустријске дворске канцеларије, Млинарић, умеша у ту ствар и да сазна неколико тајне, које није требао знати. У поменутом извештају Млинарић помиње долазак Паулу-

чијев у Београд као и намеру истога доласка.

„У исто време кад се спремао поћи из Београда, руској војсци вели Млинарић дошао је из Земуна у Београд један руски пуковник. „ који је некад био у аустријској служби“ а по имену маркиз Паулучи, пријавио се градском команданту Младену и рекао му: да је послан од руског цара Карађорђу као курир с депешама и другим заповестима, да се тачно обавести о намерама устаника и ако нађе да је народ одан вољи царској да им као царев пуномоћник све њихове жеље и претензије помогне и у име цара обећа сваку помоћ у војсци и у ратним потребама.

„Због тога се Паулучи морао неколико дана у Београду задржати, да би сазнао мишљење људи и да би испитао положај Београда у војном погледу и снимио београдску тврђаву. Али како овај пуковник осим француског и талијанског језика није знао други, па ни руски ни српски, осим по мало немачки, то ме је поменути Младен потражио, да будем тумач, чему сам се одмах одазвао... Паулучи је са обале по српском обичају одмах у град одведен и тамо је заједно са мном и с његовом пратњом, која се састојала из једног Француза и једног Талијана, намештен у резиденцију пређашњегаше.

„Сутрадан овај пуковник као што сам и очекивао, дође у моју собу, која је била поред његове и покуша на најлепши начин, да ме испитује, дајући ми прилике да уђем у његов посао, пошто је желео да се опријатељи са мном. Узрок тој његовој жељи лако је наћи, пошто је желео преко мене тачно сазнати политичке и војне прилике српског народа, као да ли српски народ мрзи Аустријанце, да ли више нагиње Французима или Русима; зашто се досад овај храбри народ није обратио за заштиту моћној Француској, која би им досад могла учинити да и краља имају; затим са које стране може овај град најлакше узети; колико топова и колико муниције има у граду. Замислилајући да ја добро познајем град, тражио је чак и то, да му дам мали идеални план тврђаве. Из свега његовог понашања могао сам мислити да је француски агент, те сам гледао да осујетим његове намере, колико сам год био у стању, дајући му у свему супротна обавештења. „Моје понашање одмах му је пало у очи, јер је знао да сам раније био у служби аустријског цара па је почео не само на аустријску владу већ и на Његово Царско Величанство бацати разне заједљиве речи, због чега сам мислио, да ми је дужност, чим је оставио моју собу, јавити Младену, како ми је овај пуковник врло сумњив, јер ради све у француском духу.

„Ово, што сам ја казао Младену, као и захтев пуковников да се разна писма, која су он и његов секретар спремили, кроз два дана пошаљу у Беч и у Трст, изазвали су велику сензацију у народу. „Стога је затим одмах држано саветовање и од поменутог пуковника тра-

¹⁾ Бављење Паулучијево у Земуну, прелазак у Београд и о. о. оме, шта је с њим било у Београду види његове извештаје у Војнишћа: Разборъ сочиненія Н. А. Попова „Россия и Сербія“. Страна 97 и даље.

жени да потпуно објасни какве запослени има, а тражен је и његов пасош. Јасно се видело, да он има запечаћено писмо за врховнога војду Кара-Ђорђа а из пасоша видело се, да је дошао из Немачке преко Пољске, Беча, Трста, Црне Горе, Карловаца (код Новог Сада) у Београд. Затим је испитиван каква је посла имао у Бечу, у Трсту, у Црној Гори, и у Карловцима и како је могао тај пут прећи у току 12—14 дана?

»На то је он одговорио да је у Бечу имао посла код рускога посланика а у Црној Гори и у Карловцима код митрополита.

»Пошто је у пола одговорио на тражена питања, речено му је, да се овде ништа не може решити, пошто Врховни Војд није ту, да његова понашања и његове претње изазивају сумњу као да је француски агент, то да не могу ни његови људи ни његова писма бити одаслана у Земун. На ову неочекивану забрану он се реши да се одмах, и не свршивши посао, врати у Земун, што му такође није одобрено. Тада је он поново истакао своје захтеве и тиме цео Савет раздражио и наљутио и мене грдио. Од њега је најпосле тражено да иде Врховном Војду, па ма колико то далеко било или ако неће то, онда да проведе свој живот у Небојши у тамници.

»На ову претњу пуковник, бојећи се да је у дело не приведе, није се више противио, већ је са мном, као са тумачем, и са још четворицом пратилаца пошао одмах врховном војду Карађорђу».

Стисајем прилика, као што се види, десило се да поверенику царском и руског министра иностраних дела буде у Београду пред Младеном Миловановићем и Београдским Саветом тумач шпијун царске бечке канцеларије Емерик Млинарић. И не само то, већ је исти Млинарић одређен да прати Паулучија и у српски стан под Неготином и да му и тамо буде тумач.

Млинарић је уз пут пратио Паулучија и обраћао пажњу на све оно, што ради, и у помнеутом извештају напомиње: како је Паулучи у свој дневник бележио и цртао сваки брежуљак и опустели замак (путовало се до Пореча Дунавом) и свако место према аустријској граници згодно било за одбрану или за напад. Кад су стигли у Смедерево, у вече, где је био Управни Савет, Паулучије је мислио да ће код Управнога Савета проћи боље, него у Београду код Младена. Али како је с њиме путовао Млинарић и земунски трговац Милош Урошевић, то су одмах разгласили како је Паулучи француски агент.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

КРИМИНАЛИТЕТ У СРБИЈИ У 1910. ГОД.

У нашој расправи: »Криминалитет у Србији 1905—1909. год.«⁽¹⁾ изнели смо и анализали најтежа кривична дела, која

¹⁾ Видети »Полицијски Гласник« од ове године бр. 4—11.

су у Србији извршена у времену од 1905. до 1909. год. закључно, и утврдили:

1. Да наш криминалитет, са врло малим изузетком, није професионални, већ специјални и локални, и

2. Да ми у погледу општег криминалитета не стојимо тако рђаво као што се верује, већ да су то свега 10 до 12 срезова који са својим ненормалним локалним криминалитетом погоршавају знатно цифру општег криминалитета, и у овом погледу целу земљу представљају много горе него што је у истини.

Да видимо сада како стојимо са криминалитетом у прошлој 1910. години. У стању смо, међутим, одмах изјавити, да је прошла година у погледу криминалитета знатно одмакла од претходних јој пет год., и да се овај напредак не огледа само у мањем броју извршених кривич-

них дела, већ и у јачем проценту пронађених криваца, као што ће се то већ видети из даљег излагања.

* * *

Према званичним и накнадно провереним подацима полицијских власти, у прошлој години извршено је у Србији:

- 1. Убиства 378
- 2. Детоубиства 49
- 3. Покушаји убиства 349
- 4. Разбојништва 122
- 5. Паљевина 730
- 6. Опасних крађа 1640
- 7. Злонамерних поништаја туђих ствари 200

Свега . . . 3468

У ранијим годинама дела ових било је:

	у 1905.	у 1906.	у 1907.	у 1908.	у 1909.	Свега
1. Убиства	466	470	415	480	469	2300
2. Детоубиства	39	50	46	31	36	202
3. Покушаја убиства	328	395	357	411	401	1892
4. Разбојништва	146	116	117	112	162	653
5. Паљевина	578	552	720	768	622	3240
6. Опасних крађа	2514	1874	2114	1972	2064	10538
7. Злонамерних поништаја	236	237	195	265	266	1199
Свега	4307	3694	3964	4039	4020	20024

Као што се из изложеног прегледа види, општи број кривичних дела у прошлој години (3468) за читаву је осмину мањи од средњег општег броја за претходних јој пет година. Пада нарочито у очи — и то са задовољством констатујемо — да су се најважнија и најтежа кривична дела — убиства — знатно смањила према ранијим годинама (378 : 469 : 480 : 415 : 470 : 466 у 1905. год.). Исти је случај и са опасним крађама, па и са покушајима убиства (са изузетком 1905. год.). Број разбојништва (122) знатно је опао према броју разбојништва из 1909. год. (162), а тако исто и злонамерни поништаји туђих ствари (200 : 266).

Прошла година, као што смо поменули, показује знатан напредак и у по-

гледу репрасивном. Општи проценат пронађених кривичних дела у њој износи 56%, док је ранијим годинама износио: 44,8% у 1905; 48,5% у 1906; 44% у 1907; 44,4% у 1908 и 48% у 1909 год.

* * *

Аналишући криминалитет по окрузима у поменутој нашој расправи констатовали смо, да су у погледу криминалитета најбољи окрузи: пиротски, ваљевски, нишки, подрински итд. а најгори: топлички, крагујевачки, руднички, чачански, београдски, пожаревачки и т.д. Општи преглед криминалитета по окрузима у петогодишњој периоди од 1905. до 1909. год. закључно, и његов однос према броју становништва био је овакав:

ОКРУЗИ	Број станов.	Убиства		Детоубиства		Покушај убиства		Разбојништва		Паљевине		Опасне крађе		Зл. поништаји	
		Свега	у убиство на станов.	Свега	у детоубиство на станов.	Свега	у покушај убиства на станов.	Свега	у разбојништво на станов.	Свега	у паљевина на станов.	Свега	у опасна крађа на станов.	Свега	у зл. поништаји на станов.
Београдски	139962	148	878	1	139962	170	823	28	4987	187	748	583	240	38	3681
Ваљевски	143710	74	1941	10	14371	50	2894	29	4958	124	1159	410	350	67	2142
Врањски	230702	209	1102	16	14419	174	1326	27	8544	173	1322	423	545	71	3389
Крагујевачки	147978	181	817	14	10555	145	1014	47	3148	267	554	689	215	90	1644
Крајински	104450	74	1411	11	9459	65	1638	50	2089	178	589	606	172	59	1170
Крушевачки	150279	131	1149	8	18788	81	1855	31	4847	176	853	538	279	214	702
Моравски	186900	174	1074	12	15575	149	1298	68	2735	270	690	836	223	111	1700
Нишки	183854	104	1767	4	45963	95	1935	15	12259	226	813	565	324	61	3014
Пиротски	104086	24	4573	12	8673	24	4573	7	14869	89	1169	192	542	28	3714
Подрински	219755	129	1703	13	16904	110	1997	30	7325	196	1121	748	293	78	2814
Пожаревачки	243705	244	998	25	9750	180	1354	140	1740	353	690	1581	154	59	4130
Руднички	78111	93	840	8	9777	55	1420	34	2297	60	1301	258	303	49	1594
Смедеревски	134574	100	1345	5	26914	129	1044	30	4485	244	551	773	174	70	1922
Тимочки	140807	116	1243	11	12806	81	1738	39	3841	257	548	683	206	56	2514
Топлички	102592	195	526	6	17098	149	682	20	5128	150	684	329	312	69	1447
Ужички	138760	128	1084	19	7303	90	1541	23	6034	129	1075	359	386	36	3854
Чачански	130989	151	866	20	6549	94	1393	28	4689	151	866	442	295	29	4484
Београд	80747	25	3229	7	11535	56	1442	7	11535	10	8075	519	156	14	5767

Ако кривична дела из 1910. год. ра-
споделимо по окрузима, и посматрамо

их у односу према броју становника¹⁾,
добит ćemo овај преглед:

ОКРУЗИ	Број становн.	Убиства		Детоуби- ства		Покушај убиства		Разбојни- штва		Паљевине		Опасне крађе		Зл. пони- штаји	
		Свега	1 убиство на ста- новника	Свега	1 дето- убиство на становн.	Свега	1 покуш убиства на становн.	Свега	1 разбој- ништво на становн.	Свега	1 паље- вина на становн.	Свега	1 опасна крађа на становн.	Свега	1 зл. пони- штаји на становн.
Београдски	157220	32	4913	—	157220	18	8734	8	19660	56	2804	70	2246	11	14291
Ваљевски	158190	24	6591	2	79095	14	11299	9	17576	53	2984	158	1001	10	15819
Врањски	256750	28	9170	6	42791	33	7780	6	42791	44	5835	69	3720	9	28527
Крагујевачки	187406	30	6246	1	187406	25	7494	8	23425	55	3407	90	2082	24	7808
Крајински	113502	9	12611	3	37834	17	6676	10	11350	38	2986	98	1158	—	16214
Крушевачки	167810	24	6993	7	23972	17	9897	6	27967	29	5786	60	2797	33	5085
Моравски	202019	41	4927	3	67339	24	8417	12	16834	72	2818	160	1262	19	10630
Нишки	195975	10	19597	2	97987	19	10317	3	65325	60	3266	50	3919	18	10887
Пиротски	112703	2	56351	1	112703	8	14087	1	112703	23	4900	50	2254	8	14087
Подрински	226873	14	16205	4	56718	22	10312	2	113436	17	13345	120	1890	14	16205
Пожаревачки	260510	44	5920	3	86836	35	7443	28	9304	93	2801	250	1042	8	32562
Руднички	86218	18	4801	2	43109	12	7184	2	43104	14	6163	40	2155	3	28739
Смедеревски	144438	21	6878	2	72219	20	7222	7	20632	51	2332	79	1828	9	16040
Тимочки	148123	12	12344	4	37030	5	29624	6	24687	43	3443	80	1851	10	14812
Топлички	110361	27	4087	—	110361	33	3344	3	36787	32	3448	16	6896	6	18393
Ужички	150195	18	8344	2	75097	17	8835	2	75097	26	5776	70	2154	4	37547
Чачански	140943	18	7830	3	46981	18	7830	4	35235	24	5872	70	2013	5	28188
Београд	90000	6	15000	4	23500	12	7500	5	18000	—	90000	110	818	2	45000

Из изложеног прегледа види се да је у погледу убиства најгори округ *топлички* (једно убиство на 4087 становника), а најбољи округ *пиротски* (једно убиство на 56351 становника). Овакво исто стање за ова два округа констатовали смо, међутим, и приликом анализаса криминалитета за време од 1905. до 1909. (у округу топличком једно убиство на 526, а у округу пиротском на 457 становника, за 5 год.), што значи да ови ре-

зултати нису случајни, већ редовни, стални. Другим речима, може се узети готово као поуздано, да се у Србији *најмање* убиства извршује у округу *пиротском*, а *највише* у округу *топличком*. Доцније ћемо видети, да је округ *пиротски* скоро и у свима осталим кривичним делима далеко заостао иза осталих округа, и да је у погледу криминалитета међу њима најбољи.

(СВРШИЛЕ СЕ)

„ГРАЂАНСКИ И КРИВИЧНИ ЗАКОНИК

Средио Гојко Никетић“

До пре неколико година, никоме није падало на памет да штампа поједине законе, јер се то некако сматрало као искључиво право државе.

Рачунало се, на сваки начин, да ће држава и моћи и морати дати апсолутно исправне законе, онако, како су донесени од законодавних фактора, и да је гаранција за ту тачност баш у томе, што ће се израда тих књига поверавати и већем броју људи и много јачој контроли, него што би то могло бити код приватних издања.

Међутим, од пре извесног времена и код нас се пошло другим путем, као што је то одавно учињено у другим земљама, и ми већ имамо два приватна издања Грађанског, и једно Кривичног Законика.

Ово одступање од ранијег схватања изазвало је разноврсне оцене.

Тако по некима оно је једна повреда једног искључивог државног права да штампа законе; по другима оно је једна новина и један прогрес, јер се пружа могућност приватној иницијативи да пружи много боље и корисније издање од онога што је пружала држава, а по трећима то је једна опасност за правосудје, јер та приватна издања могу бити погрешна, пошто је искључен државни надзор при њиховом издавању, те би, тако, многи

грађанин био изложен већој осуди или гажењу извесног права, и обрнуто многи би прошао са мањом казном, него што би по самом оригиналном законнику требало и т. д.

Ми лично не делимо мишљење ових последњих, јер су извесна, чисто државна издања појединих закона, тако немарно и алкаво сређена, да казују скоро одсуство најобичније савесности у вршењу једног повереног посла.

Последње издање законика о поступку судском у грађанским парницама, казује то до очигледности.

Ми, велимо, нисмо зато, да се стану на пут појединцима да прештампавају поједине законе било са личним коментарисањем ових, било са изношењем јуриспруденције која је променом ових створена, али, наравно, признајемо пуно право држави, да таква издања подвргне својој ревизији, и да их, према њиховој тачности, призна или не призна као ручну књигу за оне, који примењују законе.

То се право и не може и не сме одрећи држави, јер није искључена могућност, да та издања одиста буду погрешна и различита од оригиналних закона; и ако би се на њих насловили сви судови и све власти, и они нижи и они виши, могло би се догодити, да једна законска одредба буде погрешно примењена од свију њих.

Овакав случај, рекосмо, могућан је и код државних издања непажљиво сре-

¹⁾ По последњем попису.

ђених, само што у том случају одговорност за ту погрешку пада на саму државу, као творца тога издања, док би за слични случај, који би био наслоњен на приватно погрешно издање, били лично одговорни органи, који би се тим издањем служили, пошто држава није ничим суделовала у његовој изради нити га је на какав други начин признала, и на тај начин дала овлашћење, да се неко сме и њиме послужити.

* * *

Законици које је средио г. Никетић, имају ту добру страну, што уз текст доносе све новије одлуке Касационог Суда, те тако примену дотичних одредаба, у већини случајева, чине сталном, а сем тога доносе и све расписе који су у вези са применом појединих законских одредаба.

Верност њихову са оригиналима ми нисмо поредили у целини, те по томе не можемо ни говорити о тачности ових књига у опште.

Али у колико смо летимичним прегледом запазили неке погрешке ми ћемо их изнети, те ће то помоћи да се ове погрешке поправе било при евентуалном прештампавању ове књиге, било при самој употреби њиховој.

Како ових погрешака има и у књизи Грађанског Законика и у оној Кривичног, то ћемо ми прво почети са Грађанским Закоником.

Дакле, код § 20. Грађанског Закона, штампана су два законодавна решења — једно од 7. јуна 1852. године ВБр. 423, и друго од 15. септембра 1855. године ВБр. 1008, која говоре о одузимању приватних добара за јавне потребе.

Како је г. Никетић, како сам вели у предговору ових издања, употребио тако звани чист систем сређивања, то су и ова законодавна решења штампана не као историјски податци о развоју нашега законодавства, него као закони који и данас важе, и који треба да регулисавају одношаје приватних сопственика према онима, који покушавају да им ограниче и одузму сопственост.

Међутим, оба ова законодавна решења не могу да послуже овој сврси, јер су *укинута* § 30. закона о заузимању приватних добара за општенародну потребу (експроприација), који гласи: „Кад овај закон почне да важи, губе силу: 1. Прва тачка највишег решења од 7. јуна 1852. године ВБр. 432 (Збор. IV стр. 113); друга тачка укинута је законом о сувоземним јавним друмовима (Збор. 18 стр. 125. § 21.), и 2. решење од 15. септембра 1855. године ВБр. 1008 (Збор. 8. стр. 80)“.

Код § 924. овога закона, г. Никетић је штампао чл. 126. закона о непосредном порезу, који говори о застарелости распоређеног и казног пореза.

Како § 924. говори о томе, да се путем застарелости не могу прибавити она права, која држави припадају, односно да се приватна лица не могу ослободити уопште дужности плаћања пореза држави путем застарелости, управо да не могу стећи у овом погледу повластице и изузетан положај од других грађана, а

члан 126. међутим, регулисава оне случајеве, у којима се држава лишава права наплате распоређеног пореза, то се тешко може наћи ма каква веза и заједница између ових одредаба, те препис чл. 126. пре може унети забуну, него што би помогао, да се значај § 924. правилно схвати.

У овој књизи штампана су и правила о односима слугу и њихових газда.

Члан 10. ових правила мењан је под 9. априла 1905. године ПМ 8061, и после првог добио други став, који гласи: „Уговор о служби закључује се најмање на месец дана, а ако у уговору или исрави није рок службе нарочито уговорен, сматра се да уговор важи за шест месеца“.

Према томе, ранији други став постао је трећим ставом.

Ове измене г. Никетић није унео у своју књигу, те су у овоме делу правила погрешна.

Измене од 30. октобра 1910. године, ПМ 20891, доцнијег су датума и године, те у ову књигу нису могле нићи.

У Кривичном Законику, г. Никетић је оставио у целини извесне параграфе, који су или са свим или делимично укинута и замењени специјалним законима.

Истина, он је код њих одмах штампано текст тих специјалних закона, који их укидају или мењају, али, по нашем нахођењу, ово последње неће помоћи, да се избегне примена Кривичног Законика за све случајеве, место специјалних закона, јер се многи органи, нарочито општински, који се такође могу служити његовим издањем, неће умети наћи у издавању ових случајева.

Наше је уверење, да је г. Никетић требао бити доследан постављеном систему сређивања, и да у закон унесе само чист текст који важи.

У овом погледу свакако одмиче последње државно издање, где је нарочито напоменуто, да те одредбе не важе, или да су бар спорне и зашто, те су тако сви они, који се њиме служе, нагнани да о овоме озбиљније мисле пре примене.

Одредбе, код којих су учињене грешке, ове су: §§ 334., 334. а., 335. тачка 1., 365. тачка 6., 367. тачке: 2., 3., 4. и 5., 371., 375. тачке 3. и 4., 395. т. 6. у вези са т. 4. § 339. и тач. 3. § 375., 381., 382. и 392.

Кад су, како, у чему, у којим законима укинута или измењена поменута одредбе, ми овде не можемо износити, јер нам то не допушта простор листа, али упућујемо оне, који се интересују, на наш чланак „Кривични Закон“, који је штампан у 10. броју „Полицијског Гласника“ за 1905. годину, у коме је то исцрпно изнесено.

Дим. С. Калајић.

ИНТЕРЕСАНТНИ КРИВИЧНИ ПРОЦЕСИ

— Једно разбојништво са убиством у купеу —

Hugo Friedlaender

(СВРШЕТАК)

Млади човек се истина опирао тврдећи, како не осећа никакву склоност за инти-

ман однос са женскињем, али је напоследку ипак пристао. Он је рекао у себи: можда ћу на тај начин, бар за кратко време, мислити на што друго. Али ни у наручју жена из полусвета, ни у просторијама, где су се преливали вино, музика, љубав и разуздана веселост, млади убица није нашао мира. Распопућена темењача и онакажено лице убијене жртве непрестано су му се кезили. Он ускоро похита кући. Али покој и сан као да су за увек побегли од њега. У уторак 13. новембра, он је напоследку савладан умором заспао око 6 часова у јутру. Још је био мрак на улици. Тада неко закупа јако на његова врата. Стари полицијски инспектор Енгел са три жандарма ступише унутра. Они пробудише младога човека, и нагераше га, да одмах устане и да се обуче. Потом му везаше гвозденим ланцем руке на леђа и поведоше га у полицију. Одричући у почетку, млади је човек признао да је извршио разбојништво са убиством у купеу. Он је изјавио: зове се Тома Рикер. Рођен је 28. децембра 1888. у Херменицу у Чешкој, а вере је католичке. Отац му је грађевинар и имућан човек. Он сада станује у Рајхенбергу у Чешкој. Мати му је такође жива. Он има још само једног млађег брата, који учи гимназију у Рајхенбергу. И он је у истом месту учио гимназију до 7 разреда. Хтео је студирати теологију, али му је тешко било учити. За то је напустио школу и ступио код једног рајхенбершког вртара на занат. Отац га је давао, те је и музику учио. Он има скупоцену виолину, на којој уме изврсно да свира. По свршеном занату у Рајхенбергу провео је два семестра у заводу за повртарство у Оранијенбургу код Берлина. Одатле је отишао у Триер као повртарски помоћник. Неко време потом ангажовао га је вртар Берндт, из Вандсбека. Али Берндт га је после кратког времена отпустио. Берндт му је записао у радничкој књизи, да је као вртар потпуно неупотребљив. Сем тога Берндт му је казао: „Ја сам први секретар немачког повртарског савеза; ја ћу се постарати, да нигде у Немачкој не нађете рада и да будете протерани“. Због тога он није могао као повртарски помоћник више наћи никаква посла. Берндт му је још и то казао, да ће он бити стављен на црној листи. Али он је нашао место у једној гвожђарској радњи у Хамбургу са платом од 20 марака недељно. Како је био вегетеријанац и антиалкохоличар, он је могао врло добро излазити на крај са том платом. Али после неког времена он је изгубио и то место. После тога он више није могао наћи никакво занимање. Оно мало новаца, што је имао, измакло се брзо и он није имао зашта купити ни парче хлеба. Он је данима гладовао. Да је писао своје оцу, он би добио новац обратном поштом, али му је мучно било, да оцу открије своју беду. Када једне ноћи није могао од глади заспати, дошао је на мисао, да оде на железничку станицу, да ту потражи каквог имућног господина, који сам путује, да уђе у његов купе, па да га ту у згодној прилици убије сикиром и опљачка. Последња три

дана пред убиство није имао више ни парчета леба да једе. Зубног лекара изабрао је за своју жртву, када је дошао на станицу. —

С обзиром на то, што Тома Рикер у доба извршења дела још није имао 18 год. старости, он није могао бити изведен пред поротни суд. На дан 19. јануара 1907. г. судио му је због убиства и разбојништва редован кривичан суд у Алтони. Млади убица, који је везаних руку био доведен на оптуженичку клупу, чинио је најлепши утисак не само својом дивном фигуром и прекрасним лицем, већ и својим финим манирима, отменошћу своје појаве, а и пријатним органом и пробраним говором без акцента. Било је тешко замислити, да је тај млади човек био хладнокрвни убица.

Председник: Ви сте 6. новембра 1906. отпочели један дневник са мотом: „У име Бога“, како сте дошли на ту мисао? — Оптужени: Не знам ни сам. — Предс.: Из кога сте разлога написали мото: „У име Бога?“ — Оптуж.: То ни сам не знам. — Предс.: Можда вам је било познато, да трговци стављају на својим главним књигама мото: „У име Бога?“ — Оптуж.: Није ми познато. — Предс.: Јесте ли религиозно васпитани? — Оптуж.: Јесам. — Предс.: Јесте ли и доцније продужили религиозан живот? — Оптуж.: Ја сам често ишао у цркву. — Предс.: Ви сте написали у дневнику: „Берндтово поступање одузело ми је сваку вољу за повртарство. Он је успео, да ме руинира. Ја сам већ толико време увек мора све дубље тонути. Ја сам врло дубоко пао. На што ће то још изаћи?“ — Предс.: Шта сте ви мислили са оним, како сте већ дубоко пали? — Оптуж.: Кад је човек у неку руку вагабунд, онда је он на сваки начин дубоко пао.

Рикер је у дневнику написао још и ово: „Да извршим какву превару недостаје ми храбрости, напротив могао бих се одлучити, да убијем и опљачкам неког човека само да бих задовољио своју глад“. На питање председниково оптужени је приметио, да је он, док је био без посла, врло много читао и то нарочито стручну литературу. Он је једном читао један роман, у коме је било описано једно убиство са разбојнишвом у возу, али он није због тога дошао на мисао, да изврши убиство. Једном је био дошао на мисао, да виолином заслужује новац, али ту мисао није никада остварио. Он је слао и чланке и песме у хамбуршке и алтонске новине, али за то није добио никакав хонорар. — Предс.: Веле, да сте ви, кад сте били у Оранијенбургу, причали једној младој дами, како се не зовете Рикер, воћ Ферналдо и да је Рикер само ваш поочим; да је ваш отац немачки племић, а да вам је мати била циганка? — Оптуж.: То је било само хвалисање. — Предс.: Одкуда вам је био новац, којим сте платили путну карту? — Оптуж.: Узајмио сам од газдарице једну марку. — Његов газда и газдарица изјавили су као сведоци, да је Рикер био врло уредан човек, који је живио сасвим повучено. Они му не би могли никада при-

писати никакво рђаво дело, а најмање један тако страхан злочин. Они нису слутили, да је млади човек гладовао. Да им је признао своју невољу, они би му несумњиво позајмили новац, нарочито што им је било познато да је он син имућних родитеља. Он је свирао тако дивно на виолини, да су људи на улици застајали, да слушају мелодичне звуке.

Доказало се, да је оптужени, још као дечак често патио од главобоље, а да је покад кад патио и од грчева. Оптужени је на питање председниково приметно још, да је увек био на ларму врло осетљив. Патио је од бесанице и сневао је врло тешке снове. — Сведоцима је утврђено, да је Рикер ноћу сâм гласно говорио. Лекарима су и поред тога дали мишљење: да је оптужени у доба извршења дела био душевно здрав и да његова слободна воља није била искључена. — У току претреса појавиле су се као сведоци две даме из полусвета, са којима је Рикер у недељу по убиству провео у једној јавној кући. На захтев државног тужиоца за време саслушања ових сведока оглашен је претрес за тајан из наравствених обзира, али је представницима штампе било допуштено, да остану у сали. Сведоци ових „дама“ наравно нису за саопштавање, али се може толико изнети, да су ови сведоци у интимном односу са Рикером добили утисак као да је он Хомосексуалац. Суд је осудио оптуженога највише допуштеном казном од 15 година затвора.

С немачког, М. Ј. П.

ПОУЧНО-ЗАБАВНИ ДЕО

ВИДОКОВИ МЕМОАРИ.

(НАСТАВАК)

Од ових последњих речи тек сам се уплашио, јер по начину како су изговорене видео сам да председник није поверовао у моје причање. Примео сам ипак његову љубазну понуду, али после вечере у часу кад сам требао поћи у кош, гурајући руку у џепове стао сам викати, представљајући човека који је у очајању: Ах, Боже! та ја сам заборавио у Мерле-у моју кесу у којој су ми банке и осам небушених дуката... треба да сместа одем... да, сместа, али како ћу да нађем пут... кад би пољак који зна предео хтео да пође са мном?... вратили би се сутра рано те да на време пођемо са вашим робијашем“. Овај предлог отклони сваку сумњу од мене, пошто човек који гледа да умакне обично не тражи друштво које сам ја тражио; а опет пољак предвиђајући награду пристаде на тај предлог. Ми отпутовасмо, дакле, и у свањуће бесмо у Морле-у. Пољака сам добро појио путем и он беше добро удешен; доврши га румом у првој кафани на коју наиђосмо у вароши. Он ту оста да ме чека за столом, или боље под столом, и чекао ме је сигурно дуго.

Првога кога сам срео питао сам за пут у Ван, и дознав га доста тачно, те

пођем као што каже холандска пословица са страхом у потпетицама. Два дана прођоше без сметње, а трећега на неколико миља од Демена, на једној окуци друма, паднем у руке двојници жандарма који су се враћали са спровода.

Изненадна појава жутих панталона и оперважених шешира збуни ме и нагнем да бегам; жандарми ми викнуше да станем, показујући ми да ће да пуцају из карабина. Стао сам; нисам имао никакве исправе, али и им кажем на ризик: ја сам Дивал родом из Оријона, побегао сам са лађе „Кокарде“, која је сада у луки Сен Мало. Сетише се сваки, да сам ове појединости дознао у заводу где сваки дан стижу новости из свију лука. — „Како! повика каплар... ви сте Август син чича-Дивала који станује у Оријону на нијаци преко од „Златне Кугле“. Нисам могао рећи противно па ма шта било; ништа горе није ми се могло десити него да дознају да сам одбегли робијаш, „Е, рече каплар, баш ми је криво што сам вас ухватио... али сад нема другог лека, треба да вас водимо у Оријон или у Сен-Мало“. Молио сам га да ме не води у Оријон, јер сам се бојао судочења са мојом новом фамилијом, али поднаредник нареди да ме води и сутра дан стигнем у Оријон, где ме затворише у Понтанију, кућу у којој су затварали бродаре и која је до новог здања које су мислили употребити за робијаше које би узели из Бреста.

Упитан поново сутра дан изјавио сам: да сам Август Дивал, и да сам без дозволе напустио лађу да бих видео родитеље. Одведоше ме тада у собу где се налазаше један млад човек из Оријона, оптужен да је противстао неком поручнику. Пошто је раговарао са мном он ми једно јутро рече: „мој земљаче, ако хоћете да платите доручак ја ћу вам рећи нешто што вам може користити“. Његов тајанствен изглед, нагласак којим је изговорио реч „земљаче“ онеспокојише ме и натераше те сам платио доручак и при вину он ми исприча ово:

„Ви верујете мени?“ — Да. — „Е, добро, ја ћу вас извући из неприлике. Не знам који сте ви, али знам поуздано да нисте Дивал, јер он је умро пре две године у болници „Св. Петар“ на Мартинику (ја се тргох), да, он је умро пре две године, али овде то нико не зна, толико је реда у нашим болницама у колонијама. Сад, ја вам могу о његовој фамилији дати доста података да би могли проћи под његовим именом чак и код родитеља; то ће бити у толико лакше, што је он отишао од куће врло млад. Него има друга једна ствар. Пре но што је отишао, Август Дивал је био тетовиран на левој руци цртежом што га имају већина морнара и војника: то је био олтар са венцима. Ако хоћете да вас затворе са мном у Ђелију за петнаест дана ја ћу вам израдити исти знак, на исти начин, како га и други праве.

Мој гост изгледаше слободан и искрен. Објаснићу зашто је се он заузимао за моју ствар показујући вољу да исмеје правду, да уради оно чиме су сви осуђеници одушевљени. За њих уништити

траг, сакрити свој пут, и навести на погрешан рад, јесте једно задовољство, које они драге воље купују по цену да буду неколико дана у Ђелији. Требало је то и овде учинити; начин је брзо био нађен. Под прозорима собе где смо ми доручковали налажаше се један шиљбок и ми га почесмо гађати куглицама од хлеба, а кад нам он попрети апсанцијом ми га зачикивасмо да се тужи. Кад њега сменише није постајало дуго а дође апсанција и изведе нас не казујући нам зашто. То смо тек сазнали улазећи у једно сонче врло влажно, али доста видно. Чим смо били затворени мој друг започе посао у коме успе потпуно. Рад се састојао у томе, што ми је руку бо са више игала скупљених у снопић и уквашених у туш и у кармин. После дванаест дана бодови су били зарасли и само су остали ожиљци по којима се није могло познати колико има дана када су начињени. Тај друг ми је казао још неке појединости о фамилији Дивал, коју је познавао још од детињства; он је чини ми се чак био и род, те ми каза и неке особине мога другог ја.

Ова су ми обавештења била од неоцењене користи, јер шеснаестог дана, од нашег затварања у Ђелију, изведоше ме да ме представе „оцу“ кога су били позвали. Мој друг већ ми га је описао и ја видех га, паднем му о врат; он ме познаде! његова жена, која доцније дође, познаде ме такође и мене доиста примише за Августа Дивала. Није се имало ништа више сумњати, чак и старешина затвора беше убеђен. Али то није било довољно да би ме пустили: као војног бегунца са „Кокарде“ требали су ме одвести у Сен-Мало и предати мрнарском суду. Истину да кажем, то ме није нимало плашило, јер сам рачунао, да сам сигуран, да ћу утећи. Пошао сам најзад окупан сузама мојих „родитеља“ и са неколико дуката више које сам додао онима што сам носио у сакривеној кутији као што сам то већ рекао.

До Кемпера где су ме имали предати даљем спроводу, не указа ми се никаква прилика да напустим друштво жандарма, који су ме водили, и других пробисвета: краљиваца и дезертираца. Затворили су нас у варошком затвору. Улазећи у собу, у којој сам требао провести ноћ, приметим на једном јадном кревету црвену капу на којој су била написана почечна слова Gal., мени добро позната. На кревету је спавао покривен прљавим покривачем неки човек, који је био у зеленој капици са нумерисаном блеханом таблицом; познао сам да је то неки робијаш. Био сам већ претрнуо: да ли ће ме познати и да ли ће ме проказати, кад он пробуђен лупњавом устаде и седе те видех да је то млад човек, неки Гуци, осуђен на вечиту робију због крађе извршене ноћу са обијањем у околини Берпеја у Пормандији; његов отац помагао је аргусенима у Бресту, где зацело није био дошао да промени ваздух. Нехтевши да једнако има пред очима сина, био је успео да га преведе у завод Рошфор и сад је овај био на путу за ново опредељење. Испричам му моју невољу, он ми обећа

да неће никоме казивати и он ме је у толико више чувао што није имао ништа добити ако би ме издао.

Међутим, спровод не полазаше а петнаест дана беху прошли од како сам дошао у Кемпер, и нико не помишљаше на полазак. Ово одлагање даде ми идеју да пробием дувар те да бегам, али пошто сам се уверио да нећу успети, пробао сам да стекнем пријатељство апсанцино и да тако може бити добијем прилику да извршим мој план. Казао сам му прво како сам дознао да се апсеници нешто договарају и покажем му место у затвору где су радили, он најмарљивије изврши претраживање и нађе, разуме се, руду коју сам ја био направио и то ми стече његову наклоност. Али ни од тога нисам имао велику вајду јер се опште чување апсеника вршаше тако тачно, да ми нису ништа помогла моја смерања.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I

Рад. М. Бермановић, општински деловођа, пита:

»По чл. 25. зак. о општинама, свака варошка општина, која има преко хиљаду пореских глава, мора свој азбучни гласачки списак штампати у року од пет дана, од дана, кад га као потврђеног прими од надлежног првостепеног суда.

Међутим, по чл. 27. под д. зак. о општинама, свака општина после ове потврде првост. суда, на дан 20. октобра сваке године; мора свој азбучни гласачки списак закључити и послати на накнадну потврду надлежном првост. суду; пошто у њему унише сва она лица, којима је право гласа од надлежног суда признато, а у гласачки списак нису била уписана, или из овога испишу све оне гласаче, којима је надлежни првост. суд право гласа својим решењем одузео.

Према томе, ако би се поступило по чл. 25. зак. о општинама, и спискови штампали после прве потврде надлежног првост. суда а у означеном року, онда ови спискови не би имали вредности, јер не одговарају стварности, пошто у њима не би могле бити штампане и све учињене измене и допуне од стране надлежног првост. суда.

На против, ако би се пропустило штампање ових спискова у року, кога је предвидео чл. 25. зак. о општинама, па се спискови штампали по учињеним изменама и допунама на основу чл. 27. под д. зак. о општинама, онда такав поступак општинске часнике доводи до кривичне одговорности из чл. 163. зак. о општинама.

Стога, имајући на уму оне користи, које је законодавац хтео постићи штампањем ових гласачких спискова, мени је част учтиво умолити уредништво за објашњење: да ли треба азбучни гласачки списак штампати у року означеном у

чл. 25. зак. о општинама, или се то може учинити и онда, кад се исцуне услови предвиђени у чл. 27. под д. зак. о општинама.

Моје је скромно мишљење: да се гласачки списак, треба да штампа онда, кад буде коначно завршен, а то је после накнадне потврде од првост. суда, по чл. 27. под д. зак. о општинама; јер ако би се штампао у року кога је предвидео чл. 25. зак. о општинама, он би се штампао неподпун, и као такав био би само од штете потреби за коју је намењен а не од користи?»

— На ово питање одговарамо:

Уносећи у чл. 25. закона о општинама, наређење: да се спискови штампаци и раздају појединцима, по наплати тамо прописане таксе, законодавац је желео да азбучне спискове учини општим, и тако пружи могућност свакоме правном грађанину, да се увери, да ли је он лично, или онај за кога се он интересује, унесен у списак или не, или да није унесен неко, који нема права, па да према потреби тражи: или да се некоме призна право гласа, или одрекне.

То је само могла бити тежња законодавца, и то је потпуно и постигнуто.

Постигнуто велимо, јер кад би се то радило после, пошто се све учињене исправке унесу у списак, онда би он одиста представљао тачно стање правних гласача, за сам избор, али би тада била немогућна ма каква даља промена у њему.

Никако, велимо, не би било оправданих разлога, да се списак штампа после учињених измена, пошто се све измене, покретане оне било приватном иницијативом, било службеном, шаљу на одобрење првостепеном суду, и саопштавају интересованима, те је ту у опште непотребна контрола осталих гласача, док је она, међутим, пре учињених измена неопходно потребна, те да се тражењем исправака сузбију све самовоље и неправилности у изради азбучног списка.

Према овоме, баш кад чл. 25. не би онако категорички наређивао штампање спискова, разумно би било то ипак чинити, али кад је то већ и законска дужност, онда се не сме ни радити другчије, ако се не жели законска одговорност.

II.

Суд општине трупалске, аком својим Бр. 1413, пита:

»По чл. 41. зак. финансиског, суд општине трупалске, у срезу нишком, одредио је својим решењима заступнике свима оним пореским обвезницима, који нису из места ове општине, а нису до 1. јуна тек. год. сами себи заступника одредила.

Ови заступници позвани су од стране општ. суда ради саопштења потребне одлуке у погледу плаћања пореза, пошто у року порез нису плаћали, и они су неки по 1 а неки према потреби дангубили 2 и 3 дана.

За време вршења те процедуре, њих више донели су и платили порез (само после рока) — и општ. суд је за за-

ступнике првенствено наплатио заступничке награде, причињене до дана када је дотични порез донео, неком 2 неком 4 и 6 динара, и новац одмах предао заступнику.

За ове наплаћене заступничке дијурне, неколико њих поднели су жалбу пореском одељењу, а неки полицијској власти, и обе власти траже извештај суда општинског.

Из обавештења траженог од стране надзорних власти, види се, да оне налазе, да је закон непотпун, и да се дијурна не сме да наплати, сем кад дужник дозволи да му се продаја имања изврши.

Да не би суд падао у грешку, као претплатник листа обраћа се уредништву за објашњење:

Сме ли суд у овим приликама да наплати заступничку дијурну и како сме? и носи ли то и какву одговорност, те ако тога буде да суд пригони заступнике да примљену дијурну врате, онима од којих је наплаћена?»

— На ово питање одговарамо:

Члан 41. финансијског закона, за ову годину, јасан је.

Он у последњем својем ставу вели, да заступници имају право на награду, и то по селима по 2, а по варошима по 3 динара за сваки дан, кад по позиву престају пореској власти, без обзира на то, да ли је дошло до продаје имања или не.

У ред пореских власти улазе и општински судови, јер у већини случајева они врше и наплату пореза и пописе имовине.

Према томе, општински судови, кад год позивају ове заступнике, признаваће им и законску дијурну.

Количину ове нека констатују нарочитом одлуком, па кад приватни сами донесу порез, нека од њих наплаћују ову првенствено, а ако би је ови спорили, онда да наплату траже преко Пореских Одељења.

У сваком случају спора, нека своју одлуку саопштавају и сопственицима имања — дужницима пореза, те ће им, тако, пружати могућност да употребе правна средства.

III.

Суд општине Ђуриначке, актом својим Бр. 968, пита:

»Најновијим законом о таксама, није нигде прецизирано, да ли општински часници, службеници и служитељи, подлеже плаћању таксе на признанице, са којима примају своје плате итп. из општинске касе.

С тога се учтиво моли уредништво, да ову ствар изволи објаснити у наредном броју Полицијског Гласника, те како би се суд знао управљати у будуће».

— На ово питање одговарамо:

По члану 1. тачке 4. закона о таксама, самоуправне установе не плаћају таксу, кад врше јавне послове у име државно и за државни рачун.

Како и установа општинског суда истиче из закона о општинама, па је и положај општинских часника регулисан овим законом, те је и пријам плате последица његове примене, то се и овај посао има убрајати у јавне и службене послове, и према томе не подлежи такси.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ПОТЕРЕ

Светозар Урошевић, звани „Сека Перса“, коцкар, родом из Параћина, одговара за обијање касе у Параћину, али му се не зна

место пребивања. Он је стар 44—45 година, висок, сувоњав, косе и бркова смеђих, очију жућкасто плавих. Од особених знакова има: 1) белегу од посекоштине у величини 2 см, у облику праве линије, правца косог, за 4 см. изнад превоја десног лакта; 2) по грудима је јако малав; 3) на леђима има две незнатне белеге од посекоштине.

Светозар је већ два пут судски осуђиван због опасних крађа 1905. год., када је био на осуди у београдском казненом заводу. Износи се његова фотографсја и препоручује се свима полицијским властима, да га најживље потраже и пронађеног спроведу начелнику среза параћинског или Управи града Београда с позивом на Бр. 36819.

Миливоје Тодоровић, звани „Муја“, стар 29 година, средњег стаса, сувоњав, црномањаст, побегао је из притвора Управе града Београда, где је одговарао за крађу.

Он је у грао оделу, носи жуте ципеле и црн мекани пешир.

Денеша управе града Београда Бр. 32638.

Др. Стојан Стаменковић, приватни лекар, из Ужица, има да издржи 6 месеца затвора, по извршној пресуди Апелационог Суда, због покушаја убиства, али се налази у бегству.

Власт, која га тражи, није саопштила његов лични опис.

Денеша начелства округа ужичког Бр. 9095.

Ранко Милекић, келнер, родом из Јабланице, у срезу златиборском, који је био у

затвору код комесара Бање Ковиљаче, због утаје, провалио је апсану и побегао.

Он је стар 21 годину, повисок, сувоњав, плав, носав, у оделу грађанском.

Акт начелника среза јадранског Бр. 19318.

Препоручује се полицијским и општинским властима, да за овим побеглим лицима учине најживљу потеру, и у случају проналаска стражарно их упуте властима које су потернице издале, с позивом на означене бројеве акта или денеше.

ТРАЖИ СЕ

Винка, под својче Драгутина Дамњановића, из Луњевице, отумарала је незнано куд.

Денеша начелника среза космајског Бр. 20163.

Мијајау Марковићу, из Ратара, украдена је кобила длаке доратасте, стара 8 година, цветаста, са жигом „К“, на грудима има рупу од убоја.

Денеша начелника среза јасеничког, округа смедеревског Бр. 20986.

Обраду Влајковићу, шумару, из Аранђеловца, украден је коњ длаке врране, стар 12 година, у предњу десну ногу парамљује.

Денеша начелника среза јасеничког, округа крагујевачког, Бр. 25338.

Обраћа се пажња свима полицијским и општинским властима на ове покрађе.

УХВАЋЕН

Радисав Бошковић, из Грошнице, одбегли осуђеник београдског казног завода, чију смо слику изнели у прошлом броју овога листа, ухваћен је и предат заводу.

КОЈЕ ОВО?

Женска ова, чију слику износимо, кажњена је пресудом Управе града Београда Бр. 9555, са тридесет дана затвора и четири месеца полицијског надзора, због крађе.

На саслушању код власти она је изјавила да јој је име Катица, а презиме: Јовановић, Поповић и Дамњановић.

Како има разлога веровању, да она није казала ни право име ни презиме, то се износи њена слика ради утврђивања њене личности.

КРАЂЕ СТОЈЕ

Милеви, удови Обрадовића, из Међулуђа, украден је коњ длаке доратасте, висок 154 см., стар 9 година.

Позивају се сви они, који је познају и знају што о њој, да о томе известе Управу града Београда, с позивом на њен акт Бр. 9555.